

2024 елнын 27 мартында “Педагог 13.” майданчыгында туган телне (мокша, әрзә, татар) һәм туган әдәбиятны укытуда, система булдыручы үзәк буларак, традицион Россия кыйммәтләре” төбәкара семинары узды. Өлеге семинарда Мордовия Республикасы һәм мордва халкы тупланып яшәгән төбәкләрнен мәгариф оешмаларыннан 40 туган тел һәм әдәбият педагогы катнашты.

Россия Федерациясендә Гаилә елына багышланган семинарнын максаты - туган телне һәм әдәбиятны укытунын заманча практикалары турындагы тәҗрибәне диссеминацияләү.

Үзәкнен этномәдәни белем бирү лабораториясе модире *Наумова Елена Михайловна* “Традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрне саклау – бу үсеп килүче буынны тәрбияләүнен топ бурычларынын берсе”, – дип билгеләп үттө семинар модераторы. Төбәкара семинарда катнашучыларга сәламләү сүзе белән “Педагог 13” ректоры *Татьяна Васильевна Самсонова*

үзенен чыгышында гаилә һәр кешенен тормышында ин моһиме булуын билгеләп үттө. Монда мәхәббәт, хормәт, кайгырту, зирәклең һәм жаваплылык ойрәтелә.

Төбәкара семинар эшендә «Россия Федерациясе халыкларынын туган телләре федераль институты»нын этномәдәни белем бирү һәм конкурс эшчәнлеге бүлегенен әйдәп баручы белгече *Марина Мансур кызы Салихова* (Мәскәв шәһәре) катнашты. Марина Мансур кызы хезмәттәшләренен игътибарын туган телләр институтынын традицион кыйммәтләрне, тел күпторлелеген һәм мәдәни мирасны саклау коралы буларак проектларына юнәлтте.

Шулай ук семинар эшендә Мордовия Республикасы мәгариф оешмаларынын түбәндәге педагоглары катнашты:

- *Ольга Викторовна Кочеваткина*, филология фәннәре кандидаты, Саранск шәнәре 28 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе укыту-тәрбия эше буенча директор урынбасары, әрзә теле укытучысы: “Мордва халкынын мифология-сен ойрәнү мисалында укучыларны Россиянен традицион кыйммәтләренә жәлеп итү”;
- *Марина Николаевна Миронова*, рус теле һәм әдәбияты, мордва (мокша) теле укытучысы Советлар Союзы Герое М.П.Девятаев исемдәге Саранск

шәнәре 15 мәктәбе: “Гаилә традицияләре дәрәсләрдә һәм дәрәстән тыш эштә әдәбият укыту-чысынын тәрбия эшчәнлегенен бер аспекти буларак”;

- *Равиль Харис улы Казанбаев*, Мордовия Республикасы Кадошкино урта гомуми белем бирү мәктәбенен тарих укытучысы: “XIX гасыр ахырында XX гасыр башында Пенза губернасынын Инсар оязе татар-мишәрләренен мөгариф системасы”;
 - “Ел укытучысы – 2024” нән 10 апреленә кадәр үтә торган Мордовия муниципаль туры катнашучылары - *Юлия Рәшит кызы Рамазанова* белән *Земфира Хафиз кызы Мангутова*, Саранск шәнәренен 11нче урта мәктәбе башлангыч сыйныфларда татар теле укытучылары: “Кече мәктәп укучыларын дәрәстән тыш дәрәсләрдә әхлакый тәрбияләв һәм укыту”;
 - *Алмаз Кериш кызы Янгляева*, Ләмберә районынын 1нче номерлы урта мәктәбе татар теле укытучысы: “Туган татар телен һәм милли традицияләрен саклауда һәм үстөрүдә гаиләнен роле”;
 - *Зульфия Захир кызы Сүбаева*, Ләмберә районынын 1нче номерлы урта мәктәбендә педагог-оештыручы: “Безнен гаиләдә туган тел”;
 - *Рауза Мукаддяс кызы Юмаева*, Ләмберә районы Пензятка урта мәктәбенен татар теле һәм әдәбияты укытучысы: “Гаилә буыннарнын озлексез бәйләнеше”.
- Төбәкара семинарда катнашучылар мондый нәтижәгә килделәр: Ватаныбызнын киләчәге Россия яшьләренен игелек, намуслылык, гаделлек, хезмәт соючәнлек һәм Ватанга хезмәт итәргә әзерлек принципларында тәрбияләнвенә бәйле.

Наилә НАСЫРОВА әзерләде